

Abiks tantsuspetsialistile kutse taotlemisel

Tantsuspetsialist on loominguuline töötaja, kes õpetamise ja/või tantsuloome kaudu väärtustab tantsu- ja kultuuritraditsiooni nii harrastuslikul kui professionaalsel tasemel. Töö sisuks on tantsuoskuste, kehalise teadlikkuse, eneseväljendus- ja sotsiaalsete oskuste arendamine.

Eesti Tantsukunsti ja Tantsuhariduse Liit annab tantsuspetsialisti kutset välja alates 2015. aastast.

Kutsesüsteem on osa Eesti kvalifikatsioonisüsteemist, mis seob haridussüsteemi tööturuga ja aitab kaasa elukestvale õppele ning töölase kompetentsuse arendamisele, hindamisele, tunnustamisele ja võrdlemisele ([Kutsekoda](#))

Kutsestandard on dokument, mis kirjeldab kutsetegevust ning vastaval kutsel tegutsemiseks vajalikku kompetentsust ehk töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ([Kutsekoda](#))

Kutsetaotlemine on protsess, kus taotleja peab tõestama oma kompetentside vastavust kutsestandardis toodud nõuetele.

Kvalifikatsiooniraamistik on kvalifikatsioonide kirjeldamise, liigitamise ja võrdlemise vahend. Eestis kehtib kaheksa-tasemeline kvalifikatsiooniraamistik, mis hõlmab nii formaalhariduslikke kui kutsekvalifikatsioone.

Eesti kvalifikatsioonid on alates 2011. aastast sidustatud Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku (EQF) tasemetega. Kuna Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tasemekirjeldused on identsed EQFi tasemekirjeldustega võrdub EKRI tase alati sama EQFi tasemega ([HTM](#)).

Miks taotleda?

- Kutse taotlemine pakub võimalust tõendada oma pädevusi ja kujundada isiklikku professionaalset arengut. Iseäranis hea võimalus on see neile kes ei oma tantsuerialast formaalharidust.
- Aina enam pööratakse tähelepanu valdkonnas tegutsevate inimeste haridustasemele ja erialasele kompetentsusele.
- Panus valdkonna tugevdamisse - mida enam on kutsetunnistusega tantsuspetsialiste, seda arvestatavamaks muutub tantsuvaldkond ühiskonnas.
- Tänu Euroopa ühtsele kutsesüsteemile kehtivad Eestis saadud kutsetunnistused ka teistes EL liikmesriikides. Seega avardab kutse omamine võimalusi ka välismaal.

Millist taset taotleda?

Tantsuspetsialist, tase 5 on vähema kogemusega ja võib vajada juhendamist. Kui kogemus on väga väike, on soovitatav lisada soovituskiri näiteks tööandjalt, mis sisaldaks muuhulgas kinnitust, et taotlejal on vajadusel mentor või juhendaja olemas. Töökogemust võiks olla kolm aastat ja soovitatav on see taotluses lahti kirjutada.

Tantsuspetsialist, tase 6 tegutseb iseseisvalt, tal on erialane väljaõpe või kompetentside kujunemiseks vajalik töökogemus (vähemalt viis aastat). Kui on bakalaureuse kraad või rakenduskõrgharidus tantsuerialal, siis see on võrdsustatud Tantsuspetsialist, tase 6 kutsega. Kui unes muus valdkonnas (teater, muusika, kehakultuur vms) siis tuleb õppekavaväljundid kõrvutada tantsuspetsialisti kutse kompetentsidega ja katta puudujääv osa täiendkoolituste ja/või töökogemusega. TÜ VKA annab esmast kutset (Tantsuspetsialist, tase 6) välja aastast 2016 ja Tallinna Ülikool aastast 2019.

Tantsuspetsialist, tase 7 on valdkonna arendaja (nt koolitab, on mentoriks), teeb lavastusi, koreograafiaid, viib läbi valdkondlikke projekte. Panus valdkonda laiemalt kui ühe organisatsiooni piires, näiteks omavalitsuse piires, panus katuseorganisatsioonide kaudu jms. Võrdsustatud erialase magistrikraadiga, TÜ annab kooli lõpetamisel Tantsuspetsialist, tase 7 kutset välja alates 2019. aastast.

Tantsuspetsialist, tase 8, kes on valdkonna eestvedaja, kogukonna looja, laiaulatusliku mõjuga valdkonna arendaja. Panustab vähemalt vabariiklikul tasemel, osaleb rahvusvahelistes projektides.

Sammud tantsuspetsialisti kutse taotlemisel

- *Kutsestandardite ja kutse andmise protsessiga tutvumine*

Soovitatav on hoolega läbi lugeda Kutseandmise kord (leitav [Kutseregistrist](#))

ja hindamisstandardid (leitavad [ETTL'i kodulehelt](#)) kus on kirjeldatud hindamisprotsessi ja on välja toodud hindamiskriteeriumid. [Kutseseadus](#) on dokument, millega on samuti kasulik tutvuda.

- *Eneseanalüüs ja portfoolio koostamine*

Süvene kutse- ja hindamisstandarditesse, viimased on suureks abiks eneseanalüüsil, saab näpuga järge ajada ja vaadata, kas ja millisel moel on kompetentsid täidetud. Oluline on välja tuua varem õpitu, kogetu või omandatu sisuline sobivus tantsuspetsialisti kutsestandardiga.

- *Dokumentide esitamine*

Ära jäta viimasele minutile, kui kõik taotlused tulevad viimasel hetkel, võtab menetlemine rohkem aega ja tagasiside taotlejale jõuab oodatust hiljem.

Esitatakse dokumendid:

- a) avaldus (vorm leitav kutse andja [veebilehel](#))
- b) isikut tõendava dokumendi koopia (pass või ID-kaart);
- c) (haridust tõendava(te) dokumendi(dokumentide) koopia(d)
- d) e-portfoolio
- e) maksekorraldus või muu kinnitus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

- *Ootamine ☺*

Saate kinnituse, kas dokumendid on korras või on vaja midagi täiendada/lisada. Kui kõik on korras lähivad taotlused kutsekomisjoni sisulisele hindamisele, vajadusel palutakse ka selles etapis lisamaterjalide esitamist või portfoolio täiendamist. Kui kutsekomisjon leiab, et taotleja vastab taotletavale kutsele, lähivad taotlused edasi hindamiskomisjoni.

Saabub kutse vestlusele.

- *Hindamine, portfoolio ja vestluse alusel*

Taotlejat hindab kutsekomisjoni määratud hindamiskomisjon, vestlus on sama oluline kui portfoolio. Tasub enda jaoks kogu protsess lahti mõtestada ja oma portfoolio veel enne vestlust üle vaadata. Vestlus kestab 30-45 minutit. Igaks juhuks võtta kaasa ka isikut tõendav dokument. Ja tulla kohale pisut varem. Erandjuhul on võimalik ka vestlus üle veebi, kuid eelistatud on realses ruumis läbi viidav vestlus.

- *Ootamine ☹️ (otsus kutse andmise või mitteandmise kohta)*

Iga otsuse (nii negatiivse kui ka positiivse) kohta on taotlejal õigus saada tagasisidet ja infot. Hindamiskomisjon võib teha ettepaneku taotleda teist, ehk madalamat või ka kõrgema tasemega kutset, kui taotleja on nõus kirjutab ta uue avalduse. See ettepanek võidakse teha ka juba enne vestlusele tulekut.

Kui hindamiskomisjoni hinnangul ei vasta taotleja küsitud kutsele ja soovita taotleda muud taset, kas siis ei pea kogu protsessi uuesti läbima, tuleb kirjutada uus avaldus uuele kutsele.

Tantsuspetsialisti kutse erinevad tasemed on erinevad kutsestandardid ja taotlejale saab anda või mitte anda ainult seda kutset, mida ta küsib ja teise taseme kutset saab anda ainult taotleja nõusolekul. Kutse mitteandmise otsust põhjendatakse.

Taotlejal on õigus esitada kaebus hindamisprotsessi kohta kutsekomisjonile ning vaidlustada kutsekomisjoni otsus taotlejale kutse andmise või andmata jätmise kohta haldusmenetluse seaduses sätestatud tingimustel ja korras vaide esitamisega kutse andjale või kaebusega halduskohtusse halduskohtumenetluse seaduse alusel.

Soovitused eneseanalüüsiks

[Refleksioon õpetaja professionaalses arengus](#) – (HITSA „Tuleviku õpetaja“ koolitusprogramm)

[Eesmärgistamise ja refleksiooni võtted](#) - Avatud Meele Instituut

[Kirjalik refleksioon](#) Pille Kriisa, õpiobjekt

Soovitused portfoolio koostamiseks

Portfoolio on erialast tegevust tutvustav terviklik ülevaade mõnes enda valitud vormis (tantsuspetsialisti kutse taotlemisel ootame e-portfooliot), mis tõendab tantsuspetsialisti kutsestandardis esitatud kompetentside olemasolu. E-portfoolio sisaldab taotleja CV-d, viimase viie aasta koolitus- ja tööalase ning loomingulise tegevuse kirjeldust, koos eneseanalüüsi ja tõendusmaterjalidega (videosalvestused, fotod, viited)

- Portfoolio on struktureeritud, materjalid on loogilises järjekorras ja moodustavad terviku
- Peegeldab taotleja eneseteadlikkust ja eneseanalüüsi tantsuspetsialistiks kujunemisel
- Tõendatakse kõigi kutsestandardis toodud kompetentside olemasolu
- Võimaldab tuua esile taotleja loovuse ja isikupära
- Esitatud tõendusmaterjalid ning eneseanalüüs on koostatud taotleja enese poolt

Oluline on portfoolios kirjeldada mitte üksnes läbitut, vaid ka õpitud. Mitte ei loetle üles ainult koolitused või koolitajate nimed vaid kirjeldada, mis oli koolituse sisu ja mida sealt õpiti. Mis oli oluline selle koolituse juures, mida enda jaoks said uut

Vähemalt üks video võiks olla protsessist, kas lavastamine või tunniandmine, või mõni töötuba, mille juures võiks olla ka analüüs, mille vorm võiks olla vaba (video, audio, kirjalikult)

Kirjutada lahti erinevad kogemused, seostada need kompetentsidega – isiklik kogemus, õppimise kogemus, õpetamise juhendamise kogemus, õnnestumised ja ebaõnnestumised, töökogemuse juurde kirjutada lahti töö sisu.

Struktuuri osas – kompetentsid võib eraldi välja tuua, aga võib need ka läbivalt portfooliosse sisse kirjutada, hindamiskomisjon oskab need välja lugeda ka sellisel juhul.

Hindamiskomisjoni soovitused

- Miks sa taotled tantsuspetsialisti kutset, see on oluline küsimus
- Keskendu oma isikupärale, too välja oma mõtted ja arvamus
- Analüüsi oma tegevusi, kogemusi, õpinguid. Kuidas ja miks sa midagi sa midagi teed.
- Too portfoolios välja ka loetud kirjandus, koos väikese analüüsiga
- Keskendu nii oma tugevustele kui arengukohtadele
- Too välja oma panus tantsumaailma, iseäranis kui taotled kutset Tantsuspetsialist, tase 7 või 8
- Näe laiemat pilti, mis toimub tantsuvaldkonnas
- Lahti kirjutada ka oma tulevikuvision tantsuspetsialistina (mida tahan saavutada)
- Vestlus on portfoolioga võrdväärselt määrav kutse andmisel

Lugemiseks

[Juhend noorsootöötaja kutse ja osakutse esmakordsele taotlejale ning taastõendajale](#)

Siit leiab häid nõuandeid, mis kehtivad ka tantsuspetsialisti kutse taotlemise puhul.

[ETTL'i raamatusoovitused](#)